

אית לי ספק מלוא ישנה, א"כ משו"ה לא מהני חזקה דאין אדם תובע, משא"כ נמודה במקצת שוודאי הלוה לו מקצת, א"כ גם למלוא ל"ל ספק מלוא ישנה, דיידאי לא הלוה לו עוד הפעם אי יש לו עליו דררה דמומחל, וא"כ גם למלוא איכא חזקה זו, וממ"כ חד מינייהו גזלן הוא, א"כ נשאר למלוא חזקה אין אדם תובע, ומשו"ה חייב שנועה וא"ש, ודו"ק, ור"י דחיקו שנועה היסת נאמת י"ל דגם נכופח הכל שיד אשתמוטי, א"כ ל"ל חזקה דאין אדם עוזר על כל תגזול וא"ש.

אך פ"ז יש לעיין מאי פריך רבנא מפני מה אמרה תורה וכו', הלא הוא מינו נמקוס חזקה דא"ל תובע כפמ"ש לעיל, אך זה אינו דלמא לא רצה לפשוט האינעי כיון דאינעי דלא אפשטא הוא א"ל מינו נמקוס חזקה נכפ"ק דנ"ב וא"ש. ולפ"י הן הן הדברים הנקנים נאמרה של נ"ע לפי מה שהעתיק מעלתו דנריו, דלא כ' חזקה דא"ל מעיז נפני נ"ת, אלא אין אדם מעיז פתס, וא"כ ה"פ ומורה נמקת הטענה לאו משום חזקה דאין אדם מעיז, כלומר, מעיז לתבוע א"כ יש לו, והוי מינו נמקוס חזקה, אלא מטעם אשתמוטי וכרנא, וא"ש ודו"ק היטב.

ואין זה דומק מה שקרי הנ"ע אחרת דא"ל תובע וכו' א"ל מעיז, כי כן מלאחי להדי' נשלטי הגזורים, ס"פ הגזול, שמתא' ס' דנרי רש"י ור"ת ור"י, נהך חזקה דא"ל מעיז האידך פי' ע"ש שמהר"ך, שזכ' ח"ל, וק' נעני על דעת התוס' דאמרי היכא דכופר נכ"מ שא"י להעיז פטור משנועה, ונותנין טעם להעזה דכיון שכופר הכל וחנרו מכיר בשקרא, ואם לא הי' כן לא הי' כופר, ומשום ה"ט פטור, למה לא נאמר כן גם לגבי תובע דחזקה מה שחובע הוא אמת, דכיון וחנרו יכול לידע נשקרו חזקה לא הי' מעיז פניו לתבוע, אם לא הי' מתקבל ממנו וכו', ע"ש שהאר"ך צ"ה, הרי לך נהדי' שהשלטי גזורים קרי להך חזקה דא"ל תובע וכו', א"ל מעיז וכו', א"כ שז' אין זה דומק שנתכוין הנ"ע לכך, ודו"ק.

ודאי לפני דנרנו הנ"ל מיושגים היטב סוף דנרי השלטי הגזורים הנ"ל, אחרתי להניע לפני מעכ"ת כי גם זה מלוא ליבנו, שכ' על קו' זו י"ל דהוי מינו להוילא, ומינו להוילא לא אמרינו, עכ"ל שם, ומאן דמי משתומם על המראה, כי מינו מאן דכר שמהי נכל הקו' וע"ג, ולפי הנ"ל א"ש, דלכאורה לפי דברנו הנ"ל א"כ אין מקום לקו' הש"ג, דהרי לגבי זה אית ללוא חזקה דאינו עוזר על לא תגזול, וכמו שהארכתי לעיל, אבל למלוא ליכא חזקה דספק מלוא ישנה, וכמ"ש לעיל. אמנם י"ל כמ"ש נחו"ת, כללי מינו, אית ע"ד, דהיכא דמחל לו על כל טענותיו מלבד טענה זו, לא שיד לומר ספק מלוא ישנה וכו', ע"ש היטב, שכ' זה על גביר וכו'. א"כ י"ל דקו' הש"ג קאי כשלא מחל לו נמי היה ראוי להיות נאמן, מלבד מינו דהיה מחל על כל טענותיו, וא"כ על זה שפיר תי' דהוי מינו להוילא ומינו להוילא לא אמרינו, וכמ"ש נכון ליבש דנרי הש"ג וב"ט, והכל עולה על קנה אחד, ודו"ק.

ואין לומר דעכ"פ יהי הלוה חייב שנועה, חז לא מיקרי מינו להוילא אלא מיקרי מינו לחייב שנועה, י"ל דלמא ס"ל כמ"ש הכה"ג, כללי מינו, אית קו' ת, דלא אמרינו מינו לחייב שנועה, ע"ש נחו"ת. ואפשר נאמת ה"ט כמ"ש הרא"ש פ' כל הנשבעין דין ג', אדנרי ריא"ן מיגש, דס"ל דלא אמרינו מינו לאפטורי משנועה וכו', וכ' הרא"ש אטו שנועה לאו ממון הוא, ע"ש שהאר"ך, וא"כ מה"ט לא אמרינו מינו לחייב שנועה דהוי כמו מינו להוילא, דשנועה הוי ממון, וא"כ זה נמי כוונת הש"ג נמ"ש דהוי מינו להוילא, וא"ש ודו"ק.

והנה מ"ש מעלתו לתרוך דנרי נ"ע, הנה מעלתו גופי' הרגיש נסוף דנריו שלא יעלה על דעת שנתכוין הנ"ע לזה כי אין לטוב משמע כן, זאת ועוד אחרת אחרתי ולא ארפנו דאם כדנריו מה לו להקשות מרנא דאמר מפני, דלעדין לא מוכרח דלענין ממון לא אמרינו מינו דהעזה, דהלא עדיין י"ל כמ"ש הש"ג והנצי"ח הש"ך דיני מינו אות' ו' ע"ש, ויותר ה"ל להניח הך עיזא דאכלו מושאל. עוד ל"ע לפי דנריו דמסיק לנסוף דלאו מטעם חזקה אחינן רק מטעם אשתמוטי וכרנא, עכ"ל כפי מה שהעתיק מעלתו, א"כ מוכח דקו' לא קאי כרנא. ולפי דנריו עיקר ראייה מרנא, ולפי מה שכנתתי אנכי ליבש זה, מיושג גם זה היטב כידוע להמעין, וימחול מעכ"ת לשאלו זה אית אצוי הוא אחי' דנשכנא"ג ל"י, וינורר לנו האמת נפ"י דנרי הנ"ע, כי אית האמת אנכי אוהב וחותרו אשמור, ואם ירצה מעלתו ויהיה שעת הכושר להראות לפני אחי' הגאון ל"י יאצוי נדברי נ"ע ימחל להראות לו כי לפענ"ד הקלושה יש מקום לדברי.

והנה מ"ש מעלתו לייבש דנרי הרמנ"ס דס"ל דלא אמרינו מינו לאפטורי משנועה, הנה אף מ"ש מעלתו ראיון לאומרו, מ"מ נחכמתו כלן אגה ויעיין בדברי הרא"ש שכ' ר"פ כל הנשבעין דין ג' שמתא' דנרי ריא"ן מיגש, שמתא' ראייה ממורה נמקת גופי', ועוד דהניח הרא"ש מה שפק גבי שותפין דנרין שנועה אע"ג דליכא עידי שותפין, וא"כ מה יענה על זה, ועיין עוד שם במלוא על המשכון, ובכל זה היה נאמן נטענה שהיה יכול לטעון נלי שנועה. ועיין חו"מ סי' ל"ג סעיף ד' ונס' ע"ג ס"ק ס"ט נש"ך, ועוד נפקדון גופא היה מהיתן כשהיה אומר להד"מ, ולא ידעתי היכן רצה נרמנ"ס מינו כזו, וע"ז ודאי לא היה חולק שם, וכמדומה לי שטעותו היה ממה דאמרינו ננ"ב דף ע' דנאמן נלהד"מ נמינו דנאכסו, וה"ה נאכסו נמינו נלהד"מ, וע"ז נתכוין מעלתו, זה ודאי טעות הוא דהסם איירי נמפקיד נבטר דא"י להד"מ גבי שטרך נדיי מאי נעי, אבל הכא דאיירי נלי שטר פשיטא דנאמן. נלי שנועה.

אמנם אעפ"י שדנריו דחויין מ"מ חוזרין ונראין לייבש הראש"ד שהניח הרמנ"ן נחי' לנ"ב רפ"ק שתי' אקושיית התוס' למה אינו נאמן ניומא דמישלים זמנו נמינו דפרעתיך היום, ותי' דלא שכיה לפרוע ניומא דמישלים זמנו ע"ש. והקשה כל חכם לנב הלא תוך זמנו יותר לא שכיה, ולפי דנרי מעלתו כיון דעיקר מעלה של מינו דמהני נגד חזקה, הוילא דהוי מינו טוב דטענה שהיה יכול לטעון לא